

Ostrava plánuje po svém, fajnově a s lidmi

Během roku 2016 vzniká nový strategický plán Ostravy s výhledem do roku 2023. Město si při přípravě plánu nezadá se světovými metropoly – nejen co se týká ambiciózní vize a cílů, ale také tím, jak plánuje. Do přípravy strategie zapojuje široké politické spektrum, městské části, odborníky různých oborů, ostravské osobnosti a v neposlední řadě obyvatele města. A dělá to po svém – fajnově.

„Tvoříme plán pro lidi. Obyvatelé města by proto přirozeně měli být součástí jeho tvorby. K zapojení budeme veřejnost během roku průběžně pobízet,“ uvedl už počátkem února, když se na nové strategii teprve začínalo pracovat, primátor města Tomáš Macura. Jeho slova se beze zbytku naplňují.

Už v únoru naznačilo zájem lidí být u tvorby plánu téměř 7000 vyplněných dotazníků. Od března se pak magistrátní úředníci i radní pravidelně vydávají do ulic. S pocitovou mapou sbírají postřehy, představy a podněty lidí o Ostravě a její budoucnosti. Nasbírali jich už několik tisíc.

FajnOVy tým bylo možné potkat na různých místech a akcích ve městě, naposledy v RIO Parku v centru. Chystá se také na zářijové akci Zažít Ostravu jinak a Svatováclavské slavnosti nebo na Den otevřených dveří magistrátu v říjnu.

Ani tím možnosti zapojit se nekončí. Už v květnu proběhla v Coolturu první fajnova káva, u níž s lidmi o městě a plánu diskutoval primátor Tomáš Macura a zpracovatelé strategie. V červnu následovala fajnova procházka po městě, provázená debatou s primátorem a architekty. Obě akce – káva a procházka – se budou opakovat.

Do plánování se zapojili taky školáci 13 základních škol v různých ostravských městských obvodech. Možná překvapivě se představy dětí o městě nijak zásadně neliší od těch dospělých. Děti často zmiňují, že by chtěly žít v zelenějším městě, které je bezpečné, že jim chybí hřiště a sportoviště a narážejí na konkrétní problémy s dopravou.

Že mohou být představy o městě kreativní, přesvědčili školáci základních škol, kteří se přihlásili do soutě-

že, v níž měli ztvárnit, jak vidí nebo si představují Ostravu. Jejich práce pak na několik týdnů ozdobily foyer Nové radnice.

Magistrát si už během první půlky roku díky tisícům příspěvků udělal docela jasnou představu, jak lidé město vnímají a jak si jej představují. Podněty lidí dotvářejí vstupy, sesbírané od odborníků a osobností, nic z toho pak nechýbí jako podklad na jednáních, kde se tvoří vize a cíle nové strategie.

Další vstupy pro novou strategii dodalo více než 1000 lidí, kteří vyplnili online pocitovou mapu. Výsledky si můžete prohlédnout na www.fajnova.cz/pocitova-mapa.

Město také spustilo sběr konkrétních projektových záměrů, které by novou strategií mohly naplnit - vyplnit online formulář můžete na www.fajnova.cz/chci-se-zapojit.

Všechno podstatné, co se při plánování děje, i samotné výstupy jednotlivých fází přípravy nové strategie, jsou na webu www.fajnova.cz. Čile taky probíhá komunikace na facebooku, kde je vidět, jak početná je komunita lidí, které Ostrava není lhostejná. Určitě ne fajnova Ostrava.

autor: Michal Sobek

viz. str. 4-5

Jaké jsou strategické priority Ostravy pro příštích sedm let?

Návrh strategických priorit Ostravy pro roky 2017-2023 usiluje o zastavení trendu vyhlídání a odcházení mladých a talentovaných lidí. Cílem plánu je, aby se Ostrava více přiblížila světu, lidem a přírodě a nabídla atraktivní bydlení, práci a volnočasové využití. Má k tomu lepší výchozí pozici, než se může zdát. Těží své bohatství z průmyslové tradice a přítomnosti významných zaměstnavatelů, z energie aktivních lidí i z dobré kvality života pro všechny generace. A navíc má Beskydy a Jeseníky v blízkém okolí.

Priorita: Metropole regionu

Strategický cíl 1: „Propojit město uvnitř i se světem“. Ostrava přijme odpovědnost za roli metropole. Bude podporovat lákání investic, mezinárodní spolupráci, špičkové služby, vzhled a vstřícnost města k návštěvníkům co by brána do regionu a podporovat kulturní a sportovní akce mezinárodního významu. Koncepčně přistoupí k budování dobré image, aby dokázala, že v řadě oblastí je život v Ostravě už dnes

nadstandardní. V Ostravě je potřeba propojit společné úsilí a cíle obvodů a statutárního města a zefektivnit jejich spolupráci. S tím souvisí revize statutu města, transparentnost a otevřenost při rozhodování o strategických prioritách, včetně jejich financování. Město je potřeba propojovat fyzicky a zrychlit dopravu mezi třemi nejdůležitějšími městskými jádry - centrem, Porubou a Jihem.

Strategický cíl 2: „Oživit historické centrum města“. S rolí metropole souvisí role historického jádra, které potřebuje oživení a koncepční rozvoj důležitých funkcí pro obyvatele a návštěvníky. Centrum by mělo být příjemné na pohled, lákat možnostmi pestrého využití, nabízet kvalitní služby a funkční veřejný prostor.

Priorita: Bohatství v lidech

Strategický cíl 3: „Být centrem prvotřídního vzdělávání“. Ostrava má potenciál stát se centrem vzdělanosti, hrdým evropským univerzitním městem nabízející atraktivní a unikátní obory, které rozvíjí a láká

talenty. Cílem je zvýšit vzdělanost žáků a studentů a přilákat větší počet vysokoškoláků. S tím souvisí rozvoj odborných, digitálních, jazykových i měkkých kompetencí a schopnost flexibilitně reagovat na potřeby zaměstnavatelů.

Strategický cíl 4: „Zlepšit prostředí pro podnikání“. Ostrava potřebuje více podnikatelů. Potřebuje funkční systém podpory začínajících podnikatelů a úspěšných místních firem s ambicí růst a expandovat na mezinárodní trhy.

Strategický cíl 5: „Podpora komunitního života a zapojení občanů do správy města“. Ostrava nabídne otevřenější možnosti podílet se na spolurozhodování o podobě města a účinnější spolupráci při pořádání kulturních, komunitních a volnočasových aktivit a realizaci nových nápadů.

Zdravé město

Strategický cíl 6: „Kultivovat město pro život všech generací“. Ostrava by se měla zbavit nevhod-

ných budov a nevyužitých ploch, regenerovat brownfieldy a nabízet čistý veřejný prostor, kde je příjemné a bezpečné se pohybovat a trávit čas. Měla by začít více využívat zelené plochy ve městě a pečovat o ně a omezit automobilovou dopravu, aby se zde lépe dýchalo.

Strategický cíl 7: „Přiblížit město přírodě“. Obyvatelé Ostravy by měli stejně jako průmysl uvědoměle nakládat se zdroji a motivovat k tomu své okolí a pocíť výraznou změnu v posunu kvality životního prostředí - i díky zavádění opatření po vzoru konceptu „chytrých měst“ nebo adaptací na klimatické změny.

Konkrétní projekty

Převedeno do řeči konkrétních opatření. Obyvatelé města v horizontu desíti let mohou navštívit galerii Plato v objektu městských jatek, posedět v kavárně u Divadla Jiřího Myrona s výhledem na promenádu před katedrálou nebo studovat umění na Černé Louce na nové Fakultě umění Ostravské univerzity. Město bude mít moderní krajskou vědeckou knihovnu. Tramvaje budou jezdit po zelených páscech, bude spuštěn bikesharing a aplikace v telefonech navádějící k parkovacím místům. Postupně začnou ubývat dopravní a fyzické bariéry. Obyvatelé budou šetrnější k životnímu prostředí. Řemeslné a podnikatelské inkubátory pomohou rozvíjet dovednosti a podnikatelské nápady. Obyvatelé městských částí ožijí veřejný prostor participativními aktivitami a budou aktivně plánovat společně s městem svou budoucnost.

Ke konkrétním představám o naplnění priorit se může přidat už dnes každý obyvatel Ostravy, vyplněním projektového záměru na stránkách www.fajnova.cz.

autor: Daniel Konczynna,
Eva Štefková, Ondřej Dostál

fajnOVy sloupek

Milí Ostravané,

těší mě, že vás můžu přivítat při čtení mimořádného vydání fajnovin, kterými bychom vám chtěli přiblížit představu o rozvoji Ostravy od současnosti do roku 2030. Na této vizi budoucnosti pracujeme intenzivně společně s vámi od počátku letošního roku.

Úspěšně jsme zvládli již několik fází přípravy strategického plánu, jehož podstatnou součástí je aktivní zapojování co nejširšího počtu obyvatel do debat o prioritách a potřebách města. Možná jste i vy přípravu plánu se značkou „fajnova“ zaznamenali, nebo se do ní dokonce zapojili, a to spolu s dalšími 18 tisíci z vás, kteří už s námi na nové vizi pro Ostravu spolupracují. Svými názory a náměty významně přispíváte k určení směru, kterým se Ostrava v příštích letech vydá a jaké naše město bude.

Na následujících stránkách fajnovin vás také seznámíme s hlavními změnami, které mají městu pomoci zastavit odliv obyvatel, zpříjemnit bydlení a život v něm a přilákat talentované lidi do Ostravy. Představíme vám i vybrané, pro město zásadnější projekty, které připravujeme k realizaci.

V těchto měsících práce na strategickém plánu vrcholí sbíráním námětů na projekty. Udělají z Ostravy ještě přitažlivější město, které umožňuje kvalitní, pestrý a spokojený život pro všechny generace. Proto, prosím, neváhejte a nadále s námi sdílejte vaše fajnové projektové náměty.

Chtěl bych vám poděkovat, že přispíváte k plánování budoucnosti našeho města, a věřím, že vás chuť aktivně se zapojovat do tvorby lepší a krásnější Ostravy neopustí nejen nyní, ale ani v dalších letech. Jsem opravdu hrdý na to, že i díky vám je dnes Ostrava dávana jiným za příklad města, které plánuje svou budoucnost společně se svými občany v duchu „s lidmi pro lidi“.

Ohlédněme se tedy za společnou práci na strategii pro Ostravu na příští léta v tomto oddechovém balení tradičního formátu tištěných novin, jaké se nabízí třeba k dobré kávě.

Tomáš Macura

Živá představa o podobě nábřeží Ostravice vznikla z plánovací iniciativy občanů města v rámci projektu Malá Kodaň. Vizualizace: VYSLOUŽIL ARCHITEKTI.

Jak vzniká nový plán Ostravy a kdo na tom pracuje

V jakých krocích vzniká nový plán

Přípravná fáze (zima 2015 – jaro 2016)

V přípravné fázi se naplánovalo jak, v jakých krocích a čase strategický plán vznikne, kdo s přípravou plánu pomůže. Cílem bylo dosáhnout shodné představy všech zúčastněných (nositele plánu a zpracovatelů) o konečném výsledku a způsobu, jak se k němu dostat. Ustanovila se řídicí a organizační struktura zpracování plánu, analýza stakeholderů, analýza rizik, plán zpracování a plány komunikace a participace.

Analytická fáze (jaro 2016)

V této fázi došlo ke zmapování existujících strategických a koncepčních materiálů na území města, sesbírání vstupů od cílových skupin (dotazníkové šetření, focus groups, strukturované osobní rozhovory s klíčovými aktéry), vyhodnocení vnějších vývojových trendů a srovnání Ostravy s jinými městy v Evropě i ve světě. Analytickou část završila formulace hlavních zjištění analýzy z pohledu vnitřního a vnějšího prostředí, problémů a vzev a sestavení stromů problémů a příležitostí.

Formulace vize (léto 2016)

Na základě získaných dat a vstupů z analýzy, pracovních skupin a jejich strategického projednání se formuluje vize, respektive priority a cíle, kterých má strategický plán dosáhnout.

Tvorba plánu (léto 2016)

Dochází k definování klíčových oblastí strategických intervencí, naplnění struktury strategického plánu, a to po jejich projednání v pracovních skupinách a s klíčovými aktéry. Zároveň se sbírají návrhy opatření a typových aktivit pro naplnění plá-

nu a vytváří se databáze rozvojových záměrů.

Návrh realizace plánu (podzim 2016)

Vzniká akční plán a finanční plán, proces monitoringu, evaluace a implementační struktury nového plánu. Nastavují se měřitelné indikátory pro naplnění definovaných strategických intervencí.

Schválení plánu (zima 2016)

Připravují se podklady pro schválení strategického plánu, akčního plánu a plánu realizace pověřenými orgány města a v rámci procesu SEA probíhá projednávání a schvalování plánu.

Kdo na plánu pracuje

Řídicí výbor

21členný výbor rozhoduje a schvaluje, ale taky projednává průběžné výstupy, doporučuje změny v dalším postupu a dohlíží na zpracování plánu. Výbor se schází třikrát v průběhu zpracování plánu.

Strategické pracovní skupiny

Jsou ustaveny k tématům, které vzešly jako klíčové v analytické fázi přípravy strategie – lidé a komunity, městský rozvoj a infrastruktura, růst a správa města a životní prostředí a zdroje. Členy strategických pracovních skupin jsou odborníci na daná témata. Každá skupina na základě výstupů analýz diskutuje návaznost daného tématu na vizi, strategické intervence, opatření a aktivity, doporučuje zařazení strategických intervencí a projektů do plánu.

Tematické pracovní skupiny

Tematické skupiny jednají o aktuálních a průřezových tématech, identifikovaných při přípravě stra-

Zpracování plánu

Výstupy

SWOT problémová analýza

Vize a strategické cíle

Strategický plán a indikátory

Schválení plánu

temického plánu. Do tematických pracovních skupin byli přizváni zástupci větších a menších ostravských městských obvodů a také zástupci okolních obcí. Vznikly tak pracovní skupiny Propojená Ostrava I a II a Metropolitní Ostrava.

Osobnosti a myšlenkoví lidé

Plánování nevynechává ani odborníky na klíčová témata a myšlenkové lídry z Ostravy anebo působící ve městě. Odborníci na prognózování, vizionáři se schopností doporučit rozvojové směry, znalci trendů v rozvojových oblastech nebo praktiké se zkušenostmi s řízením strategických změn jsou oslovováni jednotlivě prostřednictvím řízených rozhovorů, nebo jsou zapojeni do činnosti některé z pracovních skupin.

Tým pro zpracování plánu

Tým tvořený zástupci ostravského magistrátu i externího dodavatele je zodpovědný za plánování, řízení procesu přípravy a za přípravu a projednání podkladů a vstupů potřebných pro tvorbu strategického plánu.

Tým pro komunikaci a participaci

Expertní tým složený ze zástupců města i externího dodavatele připravuje a uskutečňuje opatření z plánu komunikace a participace. Průběžně informuje o přípravě plánu a vybízí k zapojení do přípravy plánu partne-

ovzduší a hluku ve městě, čím dál spokojenější jsou Ostravané také se zelení a čistotou.

Ze všech jednání, pracovních skupin, rozhovorů, veřejných debat nebo bezmála 7 000 sesbíraných dotazníků vyplývá devět tzv. klíčových oblastí změn, na které bude následně strategický plán města reagovat v dalších fázích jeho tvorby:

- Ostravě chybí vize, scénáře rozvoje, kontinuální strategická podpora a důsledná realizace koncepcí.
- Ostrava má i přes širokou nabídku pracovních míst hodně nepra-

cujících lidí

- Ostrava je sice zelená, ale není upravená a hezká
- Ostrava netrpělivě čeká na koncepční řešení centra města
- Ostrava neproměňuje problémy s životním prostředím v příležitosti
- Ostrava nemá dostatek podnikatelů
- Ostrava se může stát metropolí vzdělanosti
- Ostrava má i přes širokou nabídku a sportovní akce

9. Ostrava nevyužívá pozitivních impulzů aktivních lidí a místních komunit

Následující fázi přípravy strategického plánu je tvorba vize města do roku 2023 a dále definování priorit rozvoje a strategických cílů, které povedou k návrhům řešení slabých stránek a hrozeb v rozvoji města nebo využití silných stránek a příležitostí, které Ostrava nabízí. Tato navržená řešení budou následně realizována konkrétními projekty.

autor: Ondřej Dostál

Osobnosti a odborníci hodnotí Ostravu a její budoucnost

Na jaře proběhlo několik desítek rozhovorů s osobnostmi a odborníky. Výstupy ze strukturovaných rozhovorů jsou součástí analytické fáze přípravy strategického plánu a vy si můžete přečíst výběr zajímavých odpovědí. Všechny strukturované rozhovory jsou k nahlédnutí na www.fajnova.cz/tvorime-plan.

Co považujete za největší úspěchy v tom, jak se město změnilo za posledních 10 let? Jak tyto změny ovlivňují současnost?

Václav Palička (Statutární město Ostrava): „Že jsme zvládli velkou strukturální změnu, zefektivňování výroby. Většinu zaměstnanců dokázala Ostrava absorbovat. Lidi sice ztráíme, ale nestalo se nic fatálnějšho. Zaměřovali jsme se na to, že je třeba přilákat investory a na lidi, kteří při zefektivňování výroby přišli o práci. Dnes musíme vytvářet příležitosti pro mladé lidi, aby v Ostravě zůstali.“

Petr Sýkora (Cooltour Ostrava): „Rozvinuly se občanské aktivity, více o sobě vědí komunity. Jsme v místě, které k tomu vybízí. Daří se lidí inspirovat k tomu, aby se nebáli dělat své vlastní projekty.“

Petr Sýkora

Pavel Valerián (Statutární město Ostrava): „Co se velmi daří, je regenerovat ulice, společenské a kulturní objekty v centru města. Povedená je revitalizace Divadla Antonína Dvořáka nebo přístavba divadla Jozef.“

Pavel Valerián

Ladislav Vasevič (Matiční gymnázium Ostrava): „Velký krok vpřed město udělalo v oblasti životního prostředí a čistoty. Když se v době mého dětství ráno otevřelo okno, měli jsme na parapetech saxe jako sněhové vločky. Z kočárku mě nejmladší sestry jsme smetávali prach z pěnký. Ostrava je dnes úplně někde jinde, hovoříme o špatném ovzduší hlavně ze setrvačnosti.“

Luboš Kočí (Multi Development Brno): „Forum Nová Karolina je výrazné architektonické dílo. Nemusí se všem líbit, ale je to tak. Víme z vlastních zkušeností, že jinde v Evropě by tento projekt přijali s nadšením. Koncept navrhla OMA, světová architektonická kancelář Rema Koolhase a jeho partner, na projektu pracoval nejvíce prof. Floris Alkemade, přednášející architekturu mimo jiné na Harvardu. Všem by prospělo uvědomit si často ten širší, celoevropský kontext. Co by všem a Ostravě zvlášť prospělo nejvíc je přestat z principu pořád na všechno kolem sebe plivat.“

Vítězslav Řehulka (Kostel Sv. Ducha v Ostravě-Zábřehu): „Za špičkový považují kulturní život v Ostravě, především divadelní scény a hudební festivaly. Nejen na Colours of Ostrava, ale také na Svatováclavský hudební festival a Janáčkův máj, přijíždějí do Ostravy špičky světové hudební scény.“

Andrej Harmečko

Andrej Harmečko (Cooltour Ostrava): „Největším úspěchem je přeměna Dolních Vítkovic - a to ještě mají nevyužitý potenciál. Oblast funguje jako turistický cíl, flagship a magnet, ale kvůli Vítkovicím tu lidi bydlēt chít nebudou. Ale alespoň se přijdou podívat.“

Co považujete za největší neúspěchy v tom, jak se město za posledních 10 let změnilo? Jak tyto změny ovlivňují současnost?

Ladislav Vasevič (Matiční gymnázium Ostrava): „Nikdo dosud nenabídl vizi budoucnosti. Co nahradí průmyslovou Ostravu, ocelové srdce republiky, čím Ostrava bude? Město si v posledních dvaceti letech na tuto otázku nejen neodpovědělo, ale ani si ji nepoložilo. Kam bude tedy město směřovat? Kolegové, známí mají děti ve věku 25, 30 let, všechny odešly z Ostravy, ne proto, že by se jim nelíbila a neměly k ní vztah. Ostrava dnes nenabízí perspektivu budoucnosti. Mladí lidé chtějí vidēt Coloursy, ale ty tři dny zábavy nestačí. Jiná města dávají sociální jistotu - tedy práci. Neuzítává ve stínu atrakcí problém, že není jistota profesní budoucnosti? Chybí mi vize „čistého průmyslu“ - vzdělání, zdravotnictví, věda, výzkum a moderní technologie. To je šance pro stagnující centrum, ale i průmyslové zóny.“

Jan Žemla (Janáčkova filharmonie Ostrava): „Ostrava na mě nevytváří dojem města, spíše umělé aglomerace několika částí, které žijí samy pro sebe. Lidé nemají důvod se stahovat do centra.“

Petr Rumpel (Ostravská univerzita): „Chybí bydlení v docházkové vzdálenosti od infrastruktury pro běžné obyvatelé (výjimkou jsou drahé byty jako Améba apod.) a město má nulové angažmá ke zlepšení stavu. Ostrava by měla růst dovnitř, kombinací soukromého developmentu - bytů - s občanskou vybaveností. Příkladem může být Liverpool, kde existuje tzv. "green belt", za kterým se nestaví a město se rozšiřuje dovnitř. Nebo bydlení bez aut s dostupností veřejnou dopravou a pěšky, jako tomu je v Dortmundu a Manchesteru, což jsou mimo jiné zajímavé urbanistické celky s marketingovým potenciálem. Ostrava má hodně zeleně, která ale není funkční pro využití obyvateli. Buď je to špička, jako Komenského sady, nebo „buřina“, kterou by přitom šlo s nízkými náklady upravit.“

Vítězslav Řehulka

Vítězslav Řehulka (Kostel Sv. Ducha v Ostravě-Zábřehu): „V Ostravě se podceňuje vnímání lidí, dopřejme lidem krásné stavby a prostředí k životu. Budeme takovými lidmi, se kterými se setkáváme a budovy jsou naším obrazem. Nevytvářejme obraz malosti nepěkným prostředím.“

Renata Ptáčníková (VIVA Ostrava): „Image města je horší než realita. To jak člověk myslí, se promítá do nápadů a tvorby. Měnit myšlení lidí města je klíčové.“

Iva Hrdinová (Krajský soud v Ostravě): “Došlo k podcenění vývoje regionu ve spojitosti s restrukturalizačními změnami - součinnosti se státem, čehož je důsledkem velká nezaměstnanost. Vzniklo zbytečně mnoho montoven. A také se rozprodaly městské byty, nemůžou se nabízet startovací nájemní byty. Proto se nabízí už dál nerozprodávat majetek a budovy města a opravit stávající bytový fond.“

Marta Pilařová (Provoz Hlubina): “Mrzí mě, že lidé odcházejí jinam, v některých oborech nenacházejí uplatnění. Na rozdíl od Brna nebo Prahy koncepčně nevytváříme podmínky, aby zůstali.“

Ondřej Slach

a kultury. Struktura obyvatel se vinou smřřování změni a je nutné tomu předcházet - už dnes jsou tyto oblasti klíčovou investicí.“

Marta Pilařová

Václav Palička (Statutární město Ostrava): „Vzdělávací systém je pořád postavený na memorování a učení. Studenti se neučí komunikovat a pohybovat po světě. Vlastní iniciativa ve škole není přijímána. Chybí sociální kompetence, což je u nás povyšeno na druhou, protože není úplně příznivá demografická struktura.“

Erich Zipser (Moravskoslezský automobilový klub): „Nedaří se kvalitně a dostatečně rychle opravovat vzhled veřejných prostranství. Když už se něco nového udělá, tak se to pak neudrůže.“

Zbyněk Pavlačík (Jagello Ostrava): „Katastrofální je stav historických budov - Palace, Ostravice, Bauhaus. Ikony zlaté éry za první republiky se nedaří udržovat v dobrém stavu. Ve srovnání s Olomoucí nebo Brnem se nepodařilo vybudovat nový symbol města.“

Co vnímáte jako největší potenciál pro budoucí rozvoj města Ostravy? Na čem může podle Vás město postavit svůj další rozvoj?

Martin Duda (VŠB-TU Ostrava): „Potenciál vidím i v těch oblastech, na které zrovna nejsme moc pyšní – proluky uprostřed města či na povrchu vedené plynovody. Jde o to, zda to dokážeme přetavit v něco, co nám budou jini závidět.“

Martin Duda

Ondřej Slach (Ostravská univerzita): „Pomohlo by zkvalitnění fungování veřejné správy. Ve městech, jako je Ostrava, Katowice nebo Myszkolce, které jsou na tom špatně, úplně nefungují tržní mechanismy. Veřejný sektor by měl být aktivní a vstupovat sofistikovane do oblastí, které nefungují. Pasivita je v tomto průšvih. Dobře utracené peníze jsou vždycky na vzdělávání, školky a základní školy. Selháváme v otázce inkluze, vzdělávání, sportu

Ondřej Slach

a kultury. Struktura obyvatel se vinou smřřování změni a je nutné tomu předcházet - už dnes jsou tyto oblasti klíčovou investicí.“

Martin Unger (Passerinvest Group): „Představují si moderní město, které komunikuje s veřejností a současně je flexibilní v rozhodování. Veřejnost musí projevit názor, zároveň není schopna projektovat a rozhodovat o složitých urbanistických, dopravních, sociologických a dalších řešeních. Město musí naslouchat občanům, současně musí být schopno definovat jasnou vizi a strategii, které promítne do strategického a územního plánu. Moderní město umí jednat a rozhodovat, současně čtít a respektovat.“

Marta Pilařová (Provoz Hlubina): „Hlavně v lidech a jejich energii. Tu energii sice občas ubíjí, když se věci nedaří spojit a propojit, přesto je jí neskutčně mnoho. No a oproti jiným městům je v Ostravě čtít drásavá, dramatická atmosféra, která je v kontrastu k historicky zakoreněným a symetricky rostlým městům, a dělá Ostravu jedinečnou.“

Pavel Valerián (Statutární město Ostrava): „Máme tady nepřehlednutelné ikony, s nimiž se město musí vypořádat. Jde o jatka a budovu bývalého Bauhausu, Ostravici - Textilii, skelēt u krajského úřadu. Velmi si naopak cenim technických památek a architektury průmyslových areálů.“

Marie Zezálková (Statutární město Brno): “Rozpočtové určení daní v Česku zeslabuje roli metropolí. Je třeba posílit rozpočty Brna, Ostravy a Plzně. Mít zákon o vyšší úrovni, než je obec, jako je zákon o hlavním městě Praze.“

Renata Ptáčníková (VIVA Ostrava): „Ostrava je už nyní zelenější než mnohá jiná města, přebarvěme tedy černou image na extrémní zelenou, můžē to být i turistický fenomēn. Vytvořme Ostravě příběh, jak se ze smogového města stalo město extrémně zelené, s cíleným uvědoměním obyvatel.“

Renata Ptáčníková

odpovědi zpracoval: Ondřej Dostál

Vybrané strukturované rozhovory v plném znění postupně uveřejňujeme na www.fajnova.cz.

Ostravané o Ostravě: město sbírá podněty a představy o budoucnosti

FajnOVy tým od března 2016 intenzivně zapojuje lidi do přípravy strategického plánu. Na fajnOVých akcích, kterých už proběhlo několik, sbírá barevné nálepky do pocitové mapy města i představy lidí o budoucnosti města a jejich náměty na změnu. Vzniká tak jasná představa o tom, kde se Ostravanům ve městě líbí či nelíbí, kam by pozvali návštěvu odjinud a která místa by se měla měnit a rozvíjet. Sbírají se také stovky konkrétních námětů, co by se mělo změnit.

Pokud jste fajnOVy tým zatím nepotkali například na Dni země nebo Festivalu nového

circusu a pouličního divadla v Porubě, Muzejní noci na Prokešově náměstí, Českém běhu žen u Nové Karoliny nebo Festivalu v ulicích v centru a Colours of Ostrava v Dolních Vítkovicích, nemusíte si zoufat. Další možnost přispět do nového strategického plánu Ostravy budete mít v srpnu na slavnostech Zažít Ostravu jinak, nebo třeba v říjnu, kdy bude fajnOVy tým na Dni otevřených dveří na ostravské Nové radnici.

Podívejte se na vybrané představy a podněty, získané od obyvatel Ostravy.

Školáci se neostýchali mluvit o svém městě

Během dubna, května a června probíhaly rozmanité diskuse o městě a přípravě plánu na ostravských základních školách. Diskuze s žáky 8. a 9. tříd se účastnila mluvčí města Ostravy Andrea Vojtková, členové zpracovatelského týmu a zástupce daného městského obvodu.

FajnOVých hodin se dohromady zúčastnilo na 400 žáků ve 13 základních školách v různých městských obvodech. Školáci mohli stejně jako lidé na festivalech a v ulicích nalepit

své pocity do mapy města a přispět svým názorem do přípravy plánu. Jak by tedy Ostrava měla v budoucnosti vypadat, aby se zde mladým lidem dobře žilo, studovalo a pracovalo? Kromě zeleně, čistoty nebo dopravy kladli školáci důraz i na dostatek hřišť a sportovišť, často zmiňovali atraktivitu jako lanovku nad městem nebo velký aquapark, došlo i na bezplatné wifi připojení po celé Ostravě nebo dobíjecí laičky v parku.

Dětské výtvary zdobily foyer radnice

Na ostravském magistrátu proběhlo 28. června slavnostní vyhlášení vítězů fajnOVé soutěže pro děti. Děti ze základních škol měly nakreslit, vyšíť, zpracovat koláž nebo jiný výtvar s představou o městě, ve kterém žijí a chtějí žít. Vítězové se mohou těšit na návštěvu Planetária Ostrava a Slezskostravského hradu. Všechny výtvary pak v červenci zdobily foyer Nové radnice.

Hlasování probíhalo na fajnOVem facebooku. První místo v kategorii 1.-4. tříd získala ZŠ a MŠ Emilie Lukášové z Ostravy-Hrabůvky, druhé místo ve stejné kategorii ZŠ U Haldy rovněž z Hrabůvky. V kategorii 5.-7. tříd se lidem nejvíce líbila práce žáků ZŠ Bohumínská ze Slezské Ostravy, druhé místo obsadila ZŠ Mítušova z Ostravy-Hrabůvky.

Texty a podklady zpracovala:
Dalila Rakošanová

ANKETA: Jak by podle Vás měla Ostrava vypadat za 10 let?

Kateřina Šebestová
náměstkyně primátora, ANO 2011

Jaká je moje představa o Ostravě za 10 let? Chci vidět Ostravu jako město, které si je vědomo, že éru těžkého průmyslu má za sebou, z té zkušenosti čerpá, ale rozvíjí se už jiným směrem. Vidím Ostravu jako inovativní a excelující v několika nových moderních odvětvích. Ostravu, která dává o sobě neustále vědět, je aktivní, odvážná a říká se o ní, že „to prostě umí“. Ostravu, která klade velký důraz na vzdělání a uvědomuje si, že vzdělání a kultivovaní lidé jsou těmi, kteří město dělají úspěšným a takovým, ve kterém se dobře žije. Vidím Ostravu jako město, jehož obyvatelé a všichni ti, kteří v něm pracují, studují a baví se, jsou odpovědní vůči svému okolí a hlavně životnímu prostředí. Vidím Ostravu jako město, jehož vedení je otevřené novým myšlenkám, směrům a trendům a přirozeně, pružně a se zájmem komunikuje nejen se svými občany, ale i jinými městy jak v ČR, tak v zahraničí.

Zbyněk Pražák
náměstek primátora, KDU-ČSL

V rámci strategie města Ostravy (nejen pro nejbližších 10 let) je třeba zaměřit se na to nejdůležitější. Stabilizaci mladých lidí – možnost dobrého vzdělání, perspektivní zaměstnání, kvalitní bydlení, prostor pro relaxaci. Zajištění sociálního zázemí, plně srovnatelného s moderní Evropou, a to zejména pro seniory a pro osoby s handicapem. Bezpečné a pěkné město s kvalitní infrastrukturou a vyřešením ekologických zátěží. Ale zejména vůle, odvaha a upřímná snaha udělat vše pro to, abychom každým rokem tuto vizi postupně naplňovali do podoby města příjemného pro život, v němž by skutečně lidé žili rádi.

Martin Štěpánek
náměstek primátora, ODS

Město Ostrava by za 10 let mělo být perspektivní metropolí, ve které její obyvatelé najdou atraktivní zaměstnání, zajímavou nabídku bydlení a širokou paletu možností trávení svého volného času. Ve městě bude možno studovat na kvalitních školách, bude dostupná široká síť zdravotnických i sociálních služeb. Veřejná doprava bude spolehlivě spojoval různé části města a ani průjezdnost auty či parkování nebude zásadním problémem. Špičkové sportovní či kulturní akce budou do Ostravy lákat návštěvníky z širokého okolí i ze zahraničí.

Břetislav Riger
náměstek primátora, Ostravak

Rád bych se podílel na tom, aby byla Ostrava za 10 let cílem. Cílem pro investory, turisty, umělce, obchodníky a studenty, aby se k nám každý rád vracel a to včetně našich dětí, které odejdou studovat nebo nabýt zkušenosti do jiných krajů, či země. Představuji si Ostravu jako bezpečné, přátelské a otevřené město pro všechny.

Josef Babka
zastupitel, KSČM

Věřím, že to bude město s dostatkem pracovních příležitostí pro všechny skupiny obyvatel, že to bude město bezpečné a rozvíjející stávající průmysl a obohacené o nové sofistikované obory s vysokou přidanou hodnotou. Že to bude město poskytující širokou nabídku vzdělání, kultury a sportu. Prostě město, ve kterém budou jeho občani spokojeni a které bude lákadlem pro domácí i zahraniční turisty.

Petr Mihálik
starosta městského obvodu Ostrava-Poruba, ČSSD

Ostrava plní funkci metropole. Nabízí jak kulturní, tak sportovní vyžití. Láká k návštěvě atraktivní ZOO. Sídí zde několik významných státních institucí. Ostrava má systém inteligentní hromadné dopravy - vozidla MHD s předností na křižovatkách, čisté a klimatizované soupravy, expresní linky spojují jen klíčové body města bez zastavení na každé zastávce. Je vyřešen problém brownfieldů, v oblasti bývalých lagun je rozvoje zóna. Ve všech částech města je kvalitně udržovaný veřejný prostor, mobiliář a vodní prvky. Ostravské univerzity mají další nově akreditované fakulty, což nese nárůst studentů v počtu několik set.

„ Město by mělo smysluplně nasměrovat energii a aktivitu svých obyvatel

Václav Palička

Co se týká rozvoje a budoucnosti Ostravy, Václav Palička zastává jeden z nejdůležitějších postů. Jako vedoucí odboru strategického rozvoje ostravského magistrátu je také garantem za zpracování nového strategického plánu města. Koho jiného tedy vyzpovídat na téma Ostrava a její budoucnost.

Co považujete za největší úspěchy a neúspěchy v tom, jak se Ostrava změnila za posledních 10 let?

Ostrava dokázala i přes velkou strukturální změnu „přežít“ a absorbovat většinu propouštěných zaměstnanců z velkých podniků, jejich zestihlování a zefektivnění. Tohle byl však pouze první krok, stále stojíme před velkými výzvami do budoucna. Část mladých lidí stále plánuje odejít za prací a lepšími životními podmínkami buď do Prahy, nebo do jiných měst, a my bychom měli pracovat na tom, ať je co nejvíce zase přilákáme zpátky, nebo ještě lépe, ať nemají důvod odejít. Za úspěch se dá považovat také revitalizace brownfieldů, například dnešní Nové Karoliny. Hrozilo reálné nebezpečí, že tam dodnes bude pořád jezero. V době krize se většina developerských projektů pozastavila či byla zcela zrušena. Revitalizace Dolní oblasti Vítkovic a její proměna v jeden z nejnávštěvovanějších areálů v celé ČR nebo instalace superpočítače v kampusu VŠB jsou další důkazy pozitivních změn. Velký kus práce se odvedl například i v oblasti ochrany životního prostředí. Jsou lidé, kteří šice stav životního prostředí silně kritizují, ale zapominají dodat, že situace se za posledních pětadvacet let dramaticky změnila.

V čem je podle Vás největší potenciál města pro budoucí rozvoj?

Hodně lidí tady má pracovní dráve. Den tady začíná dřív, kdy jsou jiná města ještě v hlubokém spánku. Silnější bychom měli podpořit komunitní rozvoj, tu energii společně co nejlépe nasměrovat a přesvědčit lidi v Ostravě, že

Strategický plán Ostravy je velké sousto pro jakéhokoli zpracovatele. Po více než půl roce od začátku prací na novém plánu už můžete hodnotit, jak práce probíhá. Co vás za ten půlrok nejvíce překvapilo?

Za prvé, to ohromné množství lidí s pozitivním viděním Ostravy. Ostrava má všelijakou pověst a sama ji někdy až nesmyslnou sebekritikou živi, ale když posloucháte osobnosti a lidi, co tady prožívají své životy, tvoří, pracují a vychovávají své děti, nepřestává vás překvapovat, kolik důvěry v Ostravu mají. Že je to do správné město teď a tady a že stojí za to dělat cokoliv, aby se tu do budoucna žilo skvěle. Čekal jsem více negativizmu při tom negativním trendu odlivu obyvatel, ale ten se, až na výjimky, nedostavil. S pozitivní motivací se vždycky mnohem líp pracuje. Samozřejmě je nutný kritický přístup, je tu taky a je ho dost, ale pracujeme s tím jako s čímkoliv, co má smysl brát v úvahu. To je jeden z principů spolupráce s kýmkoliv - naslouchání a dialog, nejen při plánování. A taky mě překvapilo, když jsme na setkání kolegů z jiných měst z Česka jen tak mimochodem promesli, že se důležitých i méně důležitých jednání a akcí účastní pan primátor nebo náměstci města, zjistili jsme, že jsme výjimeční. V tomto si aktivního zapojení politi-

Jaká místa byste doporučil návštěvníkům Ostravy k navštívení?

 Především bych vzkázal lidem odjinud, kteří nás posuzují podle zkreslených ilustrativních mediálních obrázků, aby se přijeli presvědčit o tom, jak se Ostrava za poslední roky proměnila a kolik je tady zeleně a atraktivních míst k navštívení. Určitě za návštěvu stojí centrum města. Samozřejmě Svět techniky a celá Dolní oblast Vítkovic, lepení nesourodých městských částí a neodpovědnou privatizací některých velkých firem, které přešly do rukou nezodpovědných vlastníků. Na druhou stranu je průmyslové dědictví něco, co jiná města nemají, a v kombinaci s kvalitním vzděláváním, dobrymi obory na školách a inovacemi to může být velmi silná konkurenční výhoda. Rozhodně bychom ale měli na vzhledu a propojení města začít více pracovat. Například modernizovat hlavní nádraží, Náměstí Republiky, Černou louku. Konečně se začalo něco dít se skeletem u Dому kultury. Jestli máme oproti jiným městům v něčem nevýhodu, tak v tom, že řadu významných budov a pozemků vlastní soukromí vlastníci, se kterými není jednoduchá řeč a chybí společný zájem na dalším rozvoji.

Co Vám na Ostravě v porovnání s jinými městy vadí?

Ostrava není hezká, aspoň to tak většina lidí nevímá, byť příjemných míst se dá najít spoustu. Je svá, její krásy trvá objevit. Nicméně přeci jen za sebou táhneme průmyslovou historii, slepení nesourodých městských částí a neodpovědnou privatizací některých velkých firem, které přešly do rukou nezodpovědných vlastníků. Na druhou stranu je průmyslové dědictví něco, co jiná města nemají, a v kombinaci s kvalitním vzděláváním, dobrymi obory na školách a inovacemi to může být velmi silná konkurenční výhoda. Rozhodně bychom ale měli na vzhledu a propojení města začít více pracovat. Například modernizovat hlavní nádraží, Náměstí Republiky, Černou louku. Konečně se začalo něco dít se skeletem u Dому kultury. Jestli máme oproti jiným městům v něčem nevýhodu, tak v tom, že řadu významných budov a pozemků vlastní soukromí vlastníci, se kterými není jednoduchá řeč a chybí společný zájem na dalším rozvoji.

autor: Daniel Konczyna

„ Líbilo by se mi přiblížení ke standardu příjemných a přitom dynamických evropských měst

Daniel Konczyna

Daniel Konczyna je garantem zpracování strategického plánu Ostravy za společnosti BeePartner a RPIC-ViP. Znamená to například mít odpovědnost za naplánování i naplňování všech kroků. Nebo taky myslet na budoucnost Ostravy každý den. Jakým výzvam čelí při přípravě plánu a odpovídá realita očekáváním?

ků do procesu vážíme, kupodivu nebývá úplně zvykem a přibližujeme se díky tomu lepšímu standardu politické kultury vyspělých zemí.

Jak hodnotíte postup při zpracování plánu? Některá města připravují strategii dva měsíce, některá dva roky, Ostrava jeden rok – je to podle vás tak akorát?

Jsou lidé, kteří jsou přesvědčení o zbytečnosti strategického plánu, tak začneme od toho, že to nemusí trvat ani hodinu a stát ani korunu a intuitivně se někde něco stane, někdo něco postaví a někdo něco zrealizuje ad hoc. To je, řekněme si, málo transparentní proces, hodně možná nerozvinutých zemí, kde jsou tyto ad hoc řešení ruku v ruce s korupčním chováním. Pak jsou osvěceni lidé, kteří věří, že strategii napíšou za tři dny. Věřím jim, zejména těm, co mají podnikatelské zkušenosti a nejsou seznamení nebo nechtějí respektovat fungování veřejné správy. Ale moc bych pak nesázel na to, že výsledek jejich práce bude přesvědčivý a bude spoluvytvářet identitu města, image a posilovat motivaci něco změnit. My postupujeme tak, jak se to učíme v evropských městech a v odborných kruzích a plánujeme v duchu zapojení širokého počtu lidí do diskuze o budoucnosti města. A protože podnětů není málo, je k jejich zpracování potřeba čas, je k tomu potřeba řada odborníků, kterých je v Ostravě nejen na úřadech dost, a věnujeme se co nejvíce projednávání a komunikaci. Je krásné mít představy s obrázky papíre, ale když nejsou sdílené v hlavách obyvatel, nefungují. A je pak nákladnější a složitější je realizovat.

Čeho dalšího si na Ostravě ceníte, když ji porovnáváte s jinými velkými městy v Česku nebo ostatními městy v okolí?

Ač se to nezdá, spolupráce a komunikace ve městě je na velmi dobré úrovni. Kolegové z jiných měst se díví, jak je možné, že jsme se domluvili na tolika věcech, které jsou jinde příčinou problémů. Ale ideální to také není. Někdy jdou lidi často úplně zbytečně proti sobě. To mi přijde neefektivní.

Co Vám na Ostravě v porovnání s jinými městy vadí?

Ostrava není hezká, aspoň to tak většina lidí nevnímá, byť příjemných míst se dá najít spoustu. Je svá, její krásy trvá objevit. Nicméně přeci jen za sebou táhneme průmyslovou historii, slepení nesourodých městských částí a neodpovědnou privatizací některých velkých firem, které přešly do rukou nezodpovědných vlastníků. Na druhou stranu je průmyslové dědictví něco, co jiná města nemají, a v kombinaci s kvalitním vzděláváním, dobrými obory na školách a inovacemi to může být velmi silná konkurenční výhoda. Rozhodně bychom ale měli na vzhledu a propojení města začít více pracovat. Například modernizovat hlavní nádraží, Náměstí Republiky, Černou louku. Konečně se začalo něco dít se skeletem u Domu kultury. Jestli máme oproti jiným městům v něčem nevýhodu, tak v tom, že řadu významných budov a pozemků vlastní soukromí vlastníci, se kterými není jednoduchá řeč a chybí společný zájem na dalším rozvoji.

autor: Daniel Konczyna

Ostrava versus... Jak jsme na tom v porovnání s jinými městy?

Pohled na Ostravu globálnější optikou nabízí položit si otázku, jak bychom ji mohli vnímat ve srovnání s jinými městy, které se pyšní velmi úspěšnou transformací ze silně průmyslového zaměření na jinou oblast vlastní síly. Analytická fáze připravovaného strategického plánu Ostravy poskytla pohled na vybraná zahraniční města z hlediska jejich přístupu ke strategickému plánování, zapojování veřejnosti do procesu plánování a do přípravy nových projektů.

Ostrava má za sebou velký kus cesty. Dávno není městem uhlí a oceli, ale respektovaným městem především v oblasti kultury a sportu. Úspěchy ostravské divadelní scény, hudební festival Colours of Ostrava či konání Zlaté tretry a Dnů NATO jsou i za hranicemi regionu nepřehlédnutelné. K Ostravě neodmyslitelně patří také rozšiřující se univerzitní vzdělávání, služby, IT a jiný lehký průmysl, což poskytuje zaměstnání lidem z města i jeho širokého okolí. Nezaostává ani tradiční těžký průmysl, který má ve městě silnou základnu. Objem podnikatelských aktivit se zvýšil, zdaleka však nedosahuje chtěné úrovně.

Ostravě se také vyčítá, že neproměňuje problémy s životním prostředím v příležitosti. Město je sice zelené, ale chybí mu uhlazenost, hezkost. Stav ovzduší se v porovnání s rokem 1988 zlepšil, nicméně i nadále patří k nejznečištěnějším městům v republice. Rozvoj města a jeho kontinuita nemá ucelenou koncepci, často se vyskytují tvrzení, že Ostrava je městem bez vizi. Tyto a jiné oblasti změn mají přímý vliv na image Ostravy a vznikající strategický plán se jimi detailně zabývá.

Podobně jako Ostrava prošly obdivuhodnou a inspirující proměnou také anglický Liverpool, německý Dortmund, španělské Bilbao či polské Katowice. Charakteristiky jako „prosperující, rozmanité, kulturní, vzdělané, ekologické, otevřené obyvatelům, turistům, talentům a investořům“ se hodí také na kanadský Vancouver.

Liverpool

Liverpool tvořil nový strategický plán v roce 2013 s výhledem na dalších deset let. Počet obyvatel města se neustále zvyšuje, Liverpool si proto chtěl upevnit svou pozici v regionu a uspokojit rostoucí poptávku po nových pracovních místech, dostupném bydlení, atraktivních podnikatelských, vládních, kulturních či zábavných aktivitách.

Výsledkem úspěšného provedení plánu jsou pozitivní ekonomické dopady na území celého města, a to v podobě zvýšení produktivity práce, míry zaměstnanosti, ekonomické aktivity, pozitivního vztahu k městu nebo zatraktivnění lokalit pro bydlení.

V roce 2015 Dortmund započal dvouletý proces tvorby nové strategie, postavené na vysoké míře zapojení obyvatel. To spočívalo v sérii workshopů na konkrétní témata, veřejném projednávání a zapojení místních architektů do vizualizace městského prostředí. Strategie by se měla zaměřit na řešení sociálního podnikání, udržitelný městský systém, aktivaci lidí s nižším vzděláním, propojení místních komunit a vytvoření nové místní kreativní ekonomiky.

Bilbao

Severošpanělské Bilbao bylo po dlouhá léta známé jako průmyslové velkoměsto, zaměřující se na výrobu železa, oceli a stavbu lodí, což byly i hlavní atributy jeho ekonomického růstu. Nicméně v průběhu 20. století zasáhla město řada událostí, které měly významný vliv na jeho ekonomický vývoj, a proto se Bilbao rozhodlo k restrukturalizaci průmyslu. Od konce 20. století se město intenzivně a úspěšně zaměřuje na proměnu z průmyslového města na město kultury a služeb.

Proces restrukturalizace v 90. letech dokázal významným způsobem zvýšit kvalitu fyzické infrastruktury, změnit strukturu průmyslu a současně najít využití již nepotřebných objektů a území. Jedním ze symbolů úspěšné přeměny města je otevření pobočky Gugenheimova muzea v roce 1997, navržené světově uznaným architektem Frankem Gherym, který významným způsobem změnilo tvář a vnímání města (zajímavostí například je, že v architektuře se pro stavbu, která významně změní ráz a vnímání města, vžil pojem "Bilbao efekt").

Dortmund

Jedno z největších měst v Německu se proslavilo jako město uhlí, oceli a taky piva. Restrukturalizace započatá v polovině 20. století proměnila město plně továrnem na moderní a kosmopolitní metropoli s vysokou úrovní kvality života. V současné době se Dortmund zaměřuje zejména na vývoj moderních technologií. Často se můžeme setkat s označením „zelená metropole“.

Dortmund se v oblasti strategického plánování od roku 2000 zaměřuje na využívání existujícího potenciálu města, který spočíval v dostatku vysokoškolských absolventů ICT, volných ploch vhodných pro vznik nových podniků, koncentraci IT firem, logistických společností a firem zaměřujících se na MEMS

autor: Michal Sobek

infrastrukturou a řadou projektů, které jsou atraktivní jak pro obyvatele, tak i pro turisty.

V současnosti město sází na tvorbu sociálního kapitálu a jeho mottem je “od infrastruktury k hodnotám”. Mezi klíčové oblasti, na které se strategické plánování zaměřuje, patří

zodpovědný systém, posílení smyslu pro loajlitu s komunitou, lákání talentů, sociální péče a podpora místních firem.

Katowice

Katowice, dříve spojenavé výhradně s těžkým průmyslem, se v posledních letech proměňují v kulturní a akademické město, které propojuje modernost s tradicí. Katowice jsou hlavním městem Slezského Vojvodství a aglomerace Horního Slezska. Tato největší polská aglomerace je nejdůležitějším ekonomickým, akademickým a kulturním centrem jižního Polska. Stejně jako nedaleká Ostrava se nachází na křižovatce transevropských cest vedoucích do České republiky, na Slovensko, do Německa a na Ukrajinu.

Vize města je být ve spolupráci s jinými městy metropoli Horního Slezska, pólem rozvoje střední Evropy a městem 21. století, národním centrem pro vědu a výzkum.

Rozvoj města je zaměřen na pět klíčových oblastí. „Metropolitanismus“ se zaměřuje na přilákání investic, získání metropolitních ocenění a rozvoj partnerství. „Kvalita života“ má za cíl vytvoření bezpečného, zdravého a environmentálně přátelského města pro své obyvatele. „Centrum města“ soustředí svou pozornost na lokaci významných institucí, podniků, ale i atrakcí určených ke trávení volného času obyvatel a návštěvníků. „Podnikání“ je zaměřené na podporu malých a středních podnikatelů, na restrukturalizaci sektoru průmyslu a schopnost soutěžit na evropských i globálních trzích. „Doprava a logistika“ cílí na efektivní externí i interní dopravní systém a využití logistického potenciálu.

Vancouver

Kosmopolitní Vancouver je třetím největším městem Kanady. Město dosahuje ve mezinárodních žebříčcích na nejvyšší místa v hodnocení kvality života a v průvodcích bývá doporučován jako město hodné navštívení. Od roku 2000 se Vancouver intenzivně soustředí na rozvoj své vize a koncepce zeleného města. Vancouver, který je třetím největším městem Kanady, přistupuje ke strategickému plánování rozvoje města koncepčně a kontinuálně, a to již několik desetilet let. Aktuální strategický plán města na léta 2016-2021 se po dvouletém procesu tvorby právě naplňuje. Zpracování plánu probíhalo participativním způsobem, kdy byla do tvorby zapojena řada institucí, osobností a občanů města.

Na počátku zpracování plánu stanovilo vedení města čtyři hlavní cíle, jež byly následně

Seznam jednotlivých aktivit a projektů, realizovaných v rámci strategického plánu Vancouveru, obsahuje jak obecněji definované aktivity, jako je podpora rozvoje rychlého internetu či podpora kulturních center ve městě, tak i velmi konkrétní projekty. Z těch konkrétních uveďme pro inspiraci například podporu kombinované dopravy ve městě, propojování různých druhů hromadné a individuální dopravy, podporu rozvoje přesně definovaných úseků cyklostezek, změnu osvětlení na LED systém, vytvoření grantového programu na podporu kulturních aktivit, péči o řadu kulturních památek, grantový systém pro jednotlivé městské části za účelem podpory lokální infrastruktury, aktualizaci dílčích rozvojových a architektonických koncepcí nebo konkrétní kroky ke zlepšení podnikatelského prostředí.

Od roku 2010 se Vancouver intenzivně soustředí rovněž na rozvoj iniciativy, která usiluje o statut nejzelenějšího města na světě. V roce 2015 byl městem a spolupracujícími subjekty definován Strategický plán zeleného města Vancouver, který stanovuje následující priority. Město do roku 2050 zajistí, aby všechna energie spotřebovaná ve městě byla 100% vyrobená z obnovitelných zdrojů, a sníží emise o 80 % v porovnání s rokem 2007. Město si tímto klade za cíl snížit celkovou spotřebu energie, zvýšit využití obnovitelných zdrojů, jejich dodávku a vybudování navazující infrastruktury. Tuto ambiciózní strategii pro zelené město vnímají obyvatelé a subjekty působící ve městě velmi pozitivně a je považována za technologickou i obchodní transformační energetické efektivnosti na tzv. energii budoucnosti. K dispozici je i akční plán, který se primárně soustředí na opatření při řešení otázek v oblasti klimatu a obnovitelných zdrojů, zelené dopravy, zeleného bydlení, nulové produkce odpadu, přístupu k přírodě, čisté vodě a ovzduší, lokální potraviny, zelenou ekonomiku a celkové snížení ekologické stopy.

Autor: Anna Durajová, Eva Štefková

Podívejte se na chystané projekty města

Ani v době přípravy plánu město nezáhlí. Chystá několik projektů a architektonických studií, z nichž se některé bez nadsázky dají označit za strategické – a protože naplňují priority nově vznikajícího plánu, budou do něj zahrnuty. Mají také potenciál významně pozměnit tvář města.

Architektonické soutěže v centru města

Umělecká ulice

Předmětem soutěže je zpracování architektonicko-urbanistického řešení prostoru Umělecké ulice, která tvoří předprostor Domu umění, vytváří malé náměstíčko a současně slouží jako nástupní plocha pro tramvajovou zastávku Elektra. Projektová soutěž by měla ukázat nevhodnější využití a tvář tohoto místa a také řešit dopravní infrastrukturu okolí Domu umění včetně parkování.

Náměstí Msgre. Šrámka

Předmětem soutěže je zpracování architektonicko-urbanistického řešení prostoru náměstí Msgre. Šrámka s detailním zaměřením na využití současného parkoviště, které se jeví jako nevhodný předprostor vstupu do katedrály Božského Spasitele. Projektová soutěž by měla navrhnout nevhodnější využití a vzezření tohoto místa.

Rozvoj talentů

Na rozvoj talentů má letos město připraveno 50 milionů korun v Dotačním programu na vzdělávání, vědu, výzkum a talentmanagement. Projekty škol, neziskových organizací, firem i soukromých osob jsou různého zaměření. Jde například o stáže studentů na odborných pracovištích doma i v zahraničí, odborné konference, rozvoj nových perspektivních studijních oborů, využití výsledků vědy a výzkumu v praxi, popularizaci vědy a techniky ve školách nebo programy ovlivňující technickou a přírodovědnou gramotnost dětí, žáků a studentů. Důležitým tématem programu je talentmanagement. Vyhledávání, podpora a péče o nadané a mimořádně nadané děti, žáky a studenty přírodních a technických věd věnuje město pozornost.

Informace a podrobnosti o programu budou zveřejněny na úřední desce města, webových stránkách www.ostrava.cz a v médiích.

Revitalizace Výškovických rybníků

Připravovaný projekt revitalizace Výškovických rybníků je situován do lokality od svatého pramene poblíž sanatoria ve Staré Bělé přes bývalé vodní nádrže v okolí vrchu zvaném Majerovec směrem k lokalitě mezi tenisovými kurty a kolibou ve Výškovících.

Projekt kromě obnovy rybníční soustavy a vodotečí řeší také dílčí parkové úpravy a doplnění pěších tras z povalových chodníků, to vše s cílem zkulturnit lesopark a zatraktivnit celou lokalitu.

Aktuálně probíhají průzkumné a přípravné práce. Zpracovává se hydrogeologický průzkum, který pomůže posoudit reálnost usku-tečnění projektu.

Revitalizace Pustkoveckého údolí

Revitalizaci Pustkoveckého údolí připravuje město ve spolupráci s městskými obvody Poruba a Pustkovec. Záměrem města je přiblížit údolí občanům a rozšířit klidovou a odpočinkovou zónu pro trávení volného času.

Plánuje se obnova funkčního stavu stávajících ploch zeleně a úprava koryta vodního toku tak, aby se obnovil přírodní ráz koryta a nově vznikly tůňky, které pomohou zadržet vodu v období sucha a umožní rozšíření živočichů a biotopů v okolí potoka. Funkčně se tak propojí přírodní prvky posilující druhovou biodiverzitu a prvky sídelní zeleně, které dávají možnost odpočinku pro občany. Prostor doplní lavičky a mobiliář. Počítá se i s vybudováním chodníku od rybníků v Pustkoveckém údolí směrem k Martinovské ulici, čímž dojde k napojení do Turkova.

Od května do července 2016 proběhl v Pustkoveckém údolí zoologický a dendrologický průzkum a geodetické zaměření. Výsledky průzkumů budou podkladem pro následné zpracování projektové dokumentace.

Náměstí Republiky

Chystaná komplexní přeměna Náměstí Republiky bude jedním z vlajkových a také nejviditelnějších projektů. Co projekt zahrnuje?

Na spojnici ulice 28. října a Vítkovické má vzniknout okružní křižovatka. Stávající smyčka trolejbusů se přemění do podoby „náměstí“. Dojde také k rekonstrukci stávajících podchodů, jejich prosvětlení denním světlem za pomoci světlíků nebo světlovodů a posílení bezpečnosti osazením kamerového systému v podzemních prostorech. Současně se prodlouží trolejbusová trať až k zastávce Důl Hlubina, kde bude točna trolejbusů. Zastávka Dr. Malého bude upravena tak, aby sloužila jak pro tramvajovou, tak trolejbusovou dopravu.

Projekt počítá také s napojením cykloprojezdy na Frýdantských mostech.

Městská lanová dráha

Vizí a cílem projektu je propojit hlavní turistické cíle Ostravy - například ZOO Ostrava, Dolní Vítkovice a Slezskoostravský hrad. Městská lanová dráha bude sloužit nejen turistům, ale alternativně také místním občanům jako rychlý a ekologický dopravní prostředek, který bude poháněn elektrickou energií. Realizace projektu naváže na historickou tradici, kdy Ostravanům běžně nad hlavami jezdily vozíky uhlé lanové dráhy jakožto každodenní kolorit života ve městě. Projekt je nyní ve fázi přípravy. Je zpracovávána studie proveditelnosti, kde se vyhodnocují jednotlivé varianty a možnosti.

Zdroj foto: www.marinaostrava.cz/lanovka-pro-ostravu

Řemeslný inkubátor

Na přelomu roku 2016/2017 se v areálu bývalého černouhelného dolu Hlubina otevře sdílená řemeslná dílna pro veřejnost. Nabídne nadšencům, kutilům, ale i profesionálním řemeslníkům z Ostravska platformu pro realizaci svých záměrů, podpoří tradiční řemesla a rozvíjení manuální zručnosti.

V dílně bude možné tvořit s profesionálními stroji a nářadím pro práci se dřevem, kovem, keramikou, papírem, textilem a kůží, ale také s vybavením pro vyspělé technologie, jako je gravírování a 3Dtisk. Na projektu spolupracují statutární město Ostrava, VŠB-TU Ostrava a již fungující nezisková Dílna Provozu Hlubina. Partnerem projektu jsou také Dolní Vítkovice a další se rýsují z řad středních odborných škol.

Zavedení bikesharingu ve městě

Projekt veřejného sdílení kol, tzv. bikesharing, nastaví systém sdílení kol a poskytne občanům a návštěvníkům města rychlou a ekologickou formu přepravy v centru Ostravy. Kolo si bude možné půjčit na stanovišti a vrátit na jiném. Sdílená půjčovna může působit pozitivně hned v několika ohledech – na zvýšení fyzické kondice uživatelů, snížení intenzity individuální dopravy autem, znečištění zplodinami a hluk ve městě.

Na přípravě projektu město spolupracuje s odborníky na cykloprojezd, i se spolkem Ostravounakole. Dotazníkové šetření k zavedení bikesharingu ukázalo velmi kladné ohlasy většiny respondentů. Na základě toho magist-

rát podniká další kroky. I s ohledem na bike-sharing se ve městě dále dobudují dílčí úseky a propojení cyklostezek a cyklotras. V současné době je v řešení například možné napojení Dolních Vítkovic na existující cyklosíť.

Zdroj foto: www.pbs.org

Revitalizace lesoparku Benátek a Hulváckého kopce

Projekt řeší lesopark Benátky, sousedící s komunitním centrem, tedy území severně od ulice 28. října mezi Novoveskou a Klostermannovou ulicí, oblast vodních ploch podél Novoveské ulice a současně Hulvácký les s centrální částí bývalého koupaliště mezi ulicemi U Koupaliště a Plzeňskou.

Smyslem projektu je zatraktivnit území a nabídnout zde lidem možnost aktivně trávit volný čas s pocitem bezpečí a s pohodlným přístupem.

Aktuálně se připravuje investiční záměr, jehož součástí bude návrh celkové koncepce řešení území, tedy včetně krajinářské a parkové zeleně, péstebních opatření a nové výsadby, rekonstrukce parkových komunikací, parkovacích stání a přístupů do parku, veřejného osvětlení a městského mobiliáře. Součástí koncepce bude také přemostění ulic Plzeňské a 28. října pro pěší a cyklisty.

Plánuje se i celková revitalizace oblasti rybníků, kde by v budoucnu mohla vzniknout rybářská restaurace s vyhlídkovou trasou nad vodní hladinou. V místě bývalého veřejného koupaliště by rozsáhlá volná plocha mohla být využita jako slunná pobytová louka pro odpočinek a rekreaci s občerstvením, půjčovnou sportovních potřeb a hygienickým zázemím.

Transformace pobytových služeb

Vybudování 12 rodinných domů zlepšit život 150 lidem se zdravotním postižením. Přestěhují se zde ze stávajících ústavních zařízení Domova Na Liščině a Domova Barevný svět, aby mohli žít aktivní a důstojný život v zařízení domácího typu, které se co nejvíce podobá životu v přirozeném prostředí. V objektech bude poskytována celoroční pobytová služba komunitního typu – domov pro osoby se zdravotním postižením. Optimální míru podpory bude klientům nepřetržitě zajišťovat odborný personál příspěvkové organizace Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením.

autor: Jan Ševčík, Ondřej Dostál, Jana Krátká a zaměstnanci Magistrátu města Ostravy

fajnOViny

vydalo: Statutární město Ostrava, Magistrát města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
grafický návrh a typografická úprava: devx
zodpovědný redaktor: Michal Sobek, Andrea Vojkovská
tiskárna: Czech Print Center a.s.
náklad: 2000 kusů
počet stran: 8
1. vydání, 2016